

ГЕНЕРАЛНИ ПЛАН БЕОГРАДА

2021

Зеленило

Евидентан је мањак зелених површина, те је императив да се очувају све постојеће, уз додатни услов да контактне зоне треба планирати са вишом стандардом зеленила. Најзначајније зелене површине су Градски парк и Дунавски кеј, на којима није дозвољена изградња нових објеката. Потребан је остварити континуитет зеленила на дунавској обали, све до Ушћа. Лесни плато је доминантан у слици града са главних улазних праваца и са Дунава, те се планом предвиђа његово чување са формирањем зелених масива дуж круне и, где је то могуће, на косинама платоа. Зеленило на круни сегмената лесног платоа који се налази на ободу Старог језгра Земуна има и улогу заштитне панораме и амбијента ове заштићене просторне целине.

Трајна добра Београда

Старо језgro Земуна евидентирано је као културно добро од великог значаја, археолошка локација римски Тауронум је културно добро, а модернистичка целина је добро које ужива претходну заштиту. У Карти трајних добара приказане су заштићене визуре, стајном тачком и углом сагледавања. Градски парк, као и зеленило дуж обале Дунава, фиксни су елементи система зеленила.

Саобраћај

Ради обезбеђења тангентне саобраћајнице у односу на језгро, као и континуираних радијалних праваца, планирано је повезивање Булевара Михаила Пупина са Вртларском и Угриновачком улицом, које треба да имају и нову проширену регулацију, као и тунелска веза Булевара Михаила Пупина са Првомајском улицом. У наредним фазама развоја терба водити рачуна о потреби повезивања са савременим капацитетним шинским системом на правцима највећих оптерећења. Саобраћајни терминал градско-приградског саобраћаја из Улице Ивана Мажуранића изамешта се ван граница језгра у блок између Творничке и Улице Франца Розмана. Уз тенденцију смањивања употребе индивидуалних возила у језгру Земуна, капацитетније паркирање се планира у вишеспратним гаражама по ободу језгра, пре свега у зони новопланираних саобраћајница, као и у Улици Ђуре Ђаковића. Мање подземне гараже планирају се у оквиру самог језгра.

7.1.8 Лука "Београд" (5)

Ова урбанистичка целине се простире од Старе електричне централе до Панчевачког моста, Омладинског стадиона и Улице Мије Ковачевића, обухватајући претежно блокове са наменом делатности дуж Улица Ђуре Ђаковића, 29. новембра, Митрополита Петра и Чарли Чаплина, до Улице Мије Ковачевића.

Доминантни део целине 5 представља подручје Луке "Београд", која има потенцијално важан стратешки значај као простор на којем је могуће остварити везу воденог, колског и железничког саобраћаја на пресеку европских коридора VII (Дунав) и X, што је од значаја не само за Београд већ и за Србију. На ужем градском подручју Лука "Београд" данас представља део највећег планираног робно-претоварног терминала транспортног речног саобраћаја у земљи, са индустриском зоном и старом железничком станицом Београд Доњи Град у залеђу. Осим Луке "Београд", у овој урбанистичкој целини су обухваћени капацитети саобраћајних предузећа и услуга, као и објекти и садржаји специјализованих друштвених и

државних намена и спортска дворана "Пионир", као и мањи део стамбено-пословних блокова изузетно великог степена изграђености и густине дуж Улице 29. новембра. Приоритет уређења ове целине је довођење у склад различитих намена уз трансформацију неодговарајућих садржаја и простора у квалитетне амбијенте.

Лука као модални центар и трансформација дела привредне зоне

Лука "Београд" је привредни локалитет од веома великог значаја за град. Због своје локације у најужем центру Београда ова зона је у конфлิกту са осталим градским функцијама и овај проблем до сада није адекватно решен. Плански, посебна пажња је усмерена ка саобраћајном решењу и повезивању овог подручја друмским и железничким везама са ширим подручјем Београда. Зона је добро опремљена инфраструктуром. У оквиру овог подручја, поред привредних и складишних капацитета, временом је своје место нашло низ произвоних предузећа којима ту није место. Планира се да у овој зони у будућности доминирају пре свега саобраћајне и робно-транспортне активности у функцији Луке "Београд". Део ослобођеног простора, сада заузет производним активностима, треба да прерасте у комерцијалне, профитабилније централне садржаје. Површина зоне се редукује тако што се део површине препушта централним и терцијарним садржајима. Планирана површина зоне је око 97 ha.

Измештање "Дунав станице" и дела колосека

Реализацијом локотеретне станице у суседној просторној целини Карабурма, Ада Хуја (10), као и изградња нових саобраћајних путних и железничких праваца у ободном делу града, омогућиће измештање пруге око Калемегдана, односно привремено задржавање само оних колосека који су у непосредној функцији Луке "Београд", до остварења везе за Панчевачки мост преко нове локотеретне станице.

Уређење контактног подручја Луке

Детаљнијом планском разрадом треба размотрити могућност да се простор у зони између Панчевачког моста и Луке, као и део дунавске обале према Луци "Београд", уреди као јавни, озелењени простор, који би био у контексту зеленила дунавског кеја према спортско-рекреативном центру Ада Хуја. Простор који се ослободи после уклањања дела железничких колосека уредити као линеарно зеленило са допунским садржајима компатибилним са парком и рекреативним активностима.

Зоне ризика - "Дуга" и "Техногас"

У целини Лука "Београд" (5) налазе се и комплекси "Дуге" и "Техногаса", дефинисани у одељку "Заштита животне средине" као зоне веома великог ризика (означене као Г) и зоне великог ризика (означене као В), са заштитним растојањима које није могуће обезбедити у градском ткиву где се они налазе. Из тог разлога у ГП нису дате развојне могућности ових комплекса у њиховој делатности, већ њихова пренамена у централне активности, а до будуће трансформације, као локације са повећаним ризиком, треба да ускладе своју делатност са околином.

Континуитет урбане матрице и трансформација блокова ГСП и подручја складишта у Дунавској

У зони дунавског приобаља, где су потенцијално могуће значајне интервенције, континуитетом постојеће урбане матрице треба обезбедити контакт историјског језга са Дунавом, уз обавезу планирања нових јавних простора и зелених површина

када се ради о већим потезима реконструкције. Ово се односи на део блокова који су данас у функцији депа ГСП и подручја складишта у Дунавској, а који се трансформишу у блокове централних активности са могућим становањем, где ће се детаљном разрадом дефинисати нове регулације и типологија изградње.

Зона Панчевачког моста, Рузвелтова улица

У контексту квалитетног активирања дунавског приобаља за централне активности у целини Ада Хуја (10) и његовог повезивања са осталим деловима града, блок хале "Пионир" који је оријентисан ка Панчевачком мосту и зона Панчевачког моста планиране су за централне активности без становања. Карактер и обликовање ових централних активности мора бити прилагођен изузетно саобраћајно и нивелацијски истакнутом месту на којем се налазе на улазу у град са панчевачке стране. Остали део блока "Пионир" треба уредити тако да се сачува карактер блока са малим степеном изграђености и великом слободним простором.

7.1.9 Ново гробље, Булевар краља Александра, Неимар (6) и Лион, Јужни булевар (12)

Целине заузимају простор који се од Храма Светог Саве, Вуковог споменика и Новог гробља непосредно надовезује на целину Теразије, Славија, Светосавски плато (4) обухватајући дуж Булевара краља Александра, Чубуру, Неимар и Црвени крст - на делу општине Врачар, као и Стари Ђерам, Булбулдер, Славујев поток и Врачарско поље на делу општине Зvezдара.

По традицији, начину изграђености и типологији блокова и уличне мреже, ове урбанистичке целине имају нека обележја градског ткива у централном градском подручју, нарочито у важнијим улицама, али са доминантним учешћем становања у односу на централне садржаје.

Уз Јужни булевар, Булевар краља Александра, Улицу Димитрија Туцовића, као и уз Улицу 14. децембра, који преко територије целине 6 повезују традиционални центар и ободне делове града, планирана је већа концентрација централних активности са становањем, у типу изградње који афирмише булеварски карактер ових улица, са висинама објекта које одговарају сегменту Булевара у којем се налазе. Исто се односи и на попречну артерију простора целине 6, Улицу Максима Горког.

За блокове у залеђу ових саобраћајница планирана је трансформација у блокове компактног, индивидуалног и мешовитог типа, према већ започетим процесима трансформације које треба консеквентно довршити. Ниво урбанизета у погледу типа блока, процента изграђености, капацитета и висине објекта треба да опада од границе територије са центром Београда (Рузвелтова, Врачарски плато) ка периферији (Лион) и од поменутих главних улица ка унутрашњим деловима простора између њих. Опадање нивоа урбанизета се не односи на квалитетно решавање објекта и димензионисање јавних простора, пре свега скверова, тргова и паркова као обележја идентитета појединачних амбијената.

Булевар краља Александра

Функционална и амбијентална кичма овог простора је Булевар краља Александра, који својом гребенском диспозицијом у односу на падине Булбулдерског и Чубурског потока (Улице Димитрија Туцовића и Јужни булевар), чини доминантну морфолошку